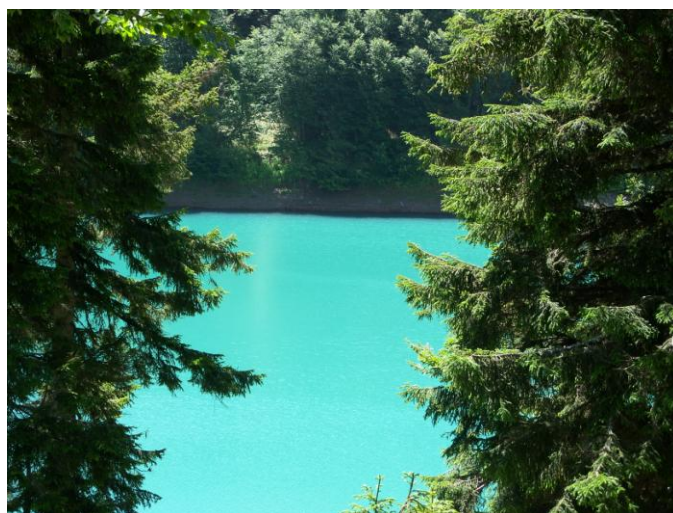

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი
რესურსების სამმართველო

ანგარიში

2009 წელი

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველოს მიერ 2009 წელს გაწეული საქმიანობის შესახებ

2009 წელს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამმართველოს საქმიანობის ძირითადი მიმართულებები განისაზღვრა სამმართველოს უფროსის ბრძანებით დამტკიცებული სამმართველოს 2009 წლის საკოორდინაციო გეგმით. გასული წლისათვის პრიორიტეტულად იქნა მიჩნეული:

- ტყის რესურსების მართვა;
- ატმოსფერული ჰაერისა და წყლის დაცვა;
- სტიქიურ – გეოლოგიური მოვლენები;
- საზოგადოებასთან ურთიერთობა.

დაგეგმილი ღონისძიებების პარალელურად ხორციელდებოდა საქართველოსა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონმდებლობით განსაზღვრული სხვა საქმიანობა. სამმართველო მონაწილეობას იღებდა სხვადასხვა დარგთაშორისი კომისიის მუშაობაში. მისი სპეციალისტები მონაწილეობდნენ გარემოს დაცვისადმი მიძღვნილ კონფერენციებსა და სხვა სახის სამუშაო შეხვედრებში.

ტყის რესურსების მართვა

- მომზადდა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტყის რესურსების რეგულირების კონცეფცია. მასში განხილულია რეგიონში არსებული სახელმწიფო ტყის მართვის 3 მოდელი:
 1. სატყეო მეურნეობის მართვა სახელმწიფო ორგანოების მეშვეობით;
 2. სატყეო მეურნეობის მართვა საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მეშვეობით;
 3. სატყეო მეურნეობის მართვა შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოებების მეშვეობით;
- მიმდინარე წელს ავტონომიურ რესპუბლიკაში დაიშვა სპეციალური და მოთხრილ - მოტეხილი სახის ჭრები და ასათვისებლად გამოიყო 130 478 მ³ ხე-ტყე (სამასალე - 7 871 მ³; საშეშე - 122 607 მ³). აქედან ათვისებულია 81100 მ³ (სამასალე - 5 923 მ³; საშეშე -75 187 მ³).

სატყეო რესურსების მართვის განყოფილება.	ჭრის სახე სპეციალური ჭრა, მოთხრილ - მოტეხილი ხე-ტყე						
	სამმართველოს ნებართვით (მ ³)			ათვისებული (მ ³)			
	სამასა. (მ ³)	საშეშე (მ ³)	ლიკვი. (მ ³)	სამასა (მ ³)	საშეშე (მ ³)	ლიკვიდი (მ ³)	შესრულ %
1	2	3	4	5	6	7	8
ქობულეთი	808	13662	14470	781	11 739	12 520	87 %
ხელვაჩაურ	592	18412	19004	253	12 452	12 707	67 %
ქედა	133	23873	24006	102	16 841	16 943	71 %
შუახევი	2487	20410	22897	1 821	14 035	15 856	69 %
ხულო	3851	46250	50101	2 966	20 120	23 086	46 %
სულ	7 871	122 607	130 478	5 923	75 187	81 100	62 %

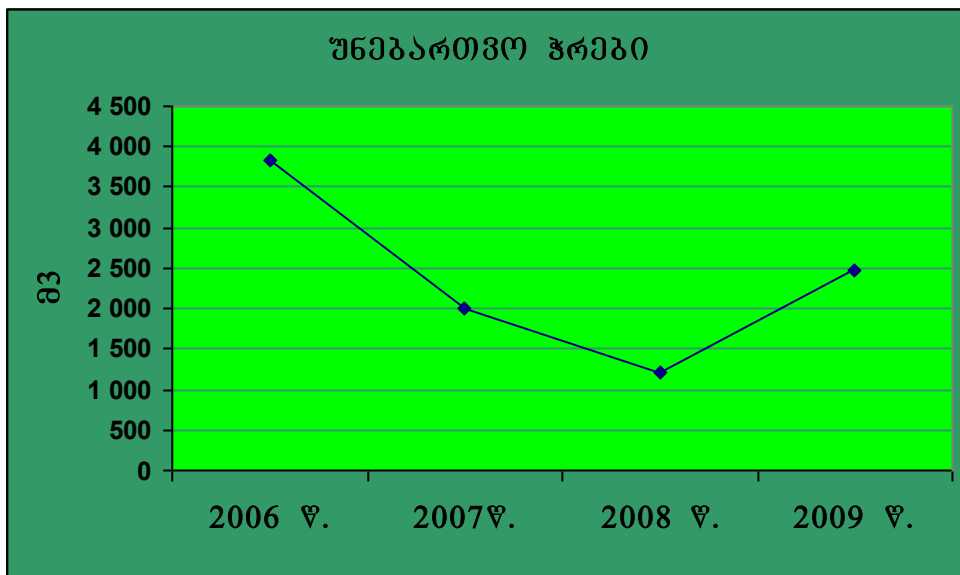
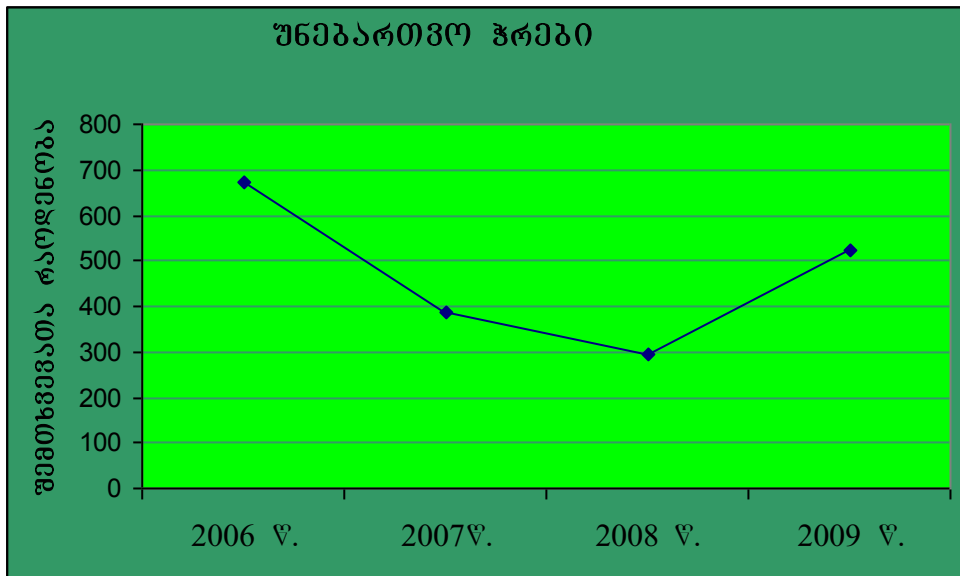
- ათვისების არსებული მაჩვენებელი ძირითადად განპირობებულია გამოყოფილ ტყეკაფებში სატყეო-სამეურნეო მნიშვნელობის გზების არ არსებობითა და არსებულის დაზიანებით. გასულ წელს აჭარის ტყეებში გაყვანილი იქნა 18,47კმ ახალი და შეკეთდა 91,1 კმ საერთო სიგრძის გზა. გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ ქ. ქობულეთის მოსახლეობა სარგებლობს ბუნებრივი აირით და ასევე მეზობელი გურიის რეგიონიდან შემოტანილი შეშით, ხოლო ხულოს მუნიციპალიტეტის დიოკნისის, დეკანაშვილების, ვაშლოვანის, რიყეთის, დიდაჭარის თემებისა და დაბა ხულოს მოსახლეობა სარგებლობს ადიგენიდან შემოტანილი ხე-ტყით. 2009 წელს ხე-ტყის გაცემიდან მოსაკრებლის სახით სახელმწიფო ბიუჯეტში მობილიზებულია 328 752 ლარი
- 2009 წელს სისტემატურად მიმდინარეობდა ტყის დაცვის ღონისძიებები. გამოვლენილია ტყის უნებართვო ჭრების 522 ფაქტი, რომლის დროსაც მოჭრილია 2 464,41 მ³ ხე-ტყე (სამასალე – 449,2 მ³; საშეშე – 2015,21 მ³) სანიხრე ღირებულებით 21 309,62 ლარი. გარემოზე მიყენებული ზიანი შეადგენს 148 935,42 ლარს. 2 375,8 მ³ ხე-ტყის უნებართვო ჭრაზე, ანუ მათ 96.4% -ზე გამოვლენილია კონკრეტული დამრღვევები. მასალები

აღნიშნულ საქმეებზე გადაეცა გარემოს დაცვის ინსპექციას. დამრღვევების გამოვლენა ვერ მოხერხდა უნებართვო ჭრის 3 ფაქტზე (12,82 მ³). აღნიშნულ დარღვევებზე მასალები გადაიგზავნა შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამის განყოფილებებში. ჭრის ადგილზეა 205,23 მ³ უნებართვოდ მოჭრილი ხე-ტყე (სამასალე – 76,14 მ³; საშეშე – 129,29 მ³) 3 851,42 ლარის სანიხრე ღირებულებით. ხე-ტყის განმკარგველი სახელმწიფო ორგანოსათვის (საფინანსო სააგენტო) გადაცემის მიზნით აღნიშნულ ხე-ტყეზე მასალები გადაგზავნილია გარემოს დაცვის ინსპექციაში.

უნებართვო ჭრები 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

განყოფილების დასახელება	უნებართვო ჭრების შემთხვევათა რაოდენობა	უნებართვო ჭრები (მ ³)			სექვესტრს დაქვემდებარებული ხე-ტყე (მ ³)			გარემოზე მიყენებული ზიანი (ლარი)
		სულ	მასალა	შეშა	სულ	მასალა	შეშა	
ქობულეთი	79	202,39	41,37	161,02	17,50	1,01	16,49	12 625,52
ხელვაჩაური	129	617,18	143,28	473,9	66,3	15,92	50,58	55 007,38
ქედა	112	711	122	589	108,73	54,79	53,94	48 670,98
შუახევი	124	513	95,38	417,62	12,70	4,42	8,28	20 114,88
ხულო	78	420,46	46,86	373,60	-	-	-	12 516,64
სულ	522	2 464,41	449,2	2015,21	205,43	76,14	129,29	148 935,42

- ჩატარდა 2006-2009 წლების განმავლობაში ტყის დაცვის სფეროში არსებული მდგომარეობის ანალიზი. სულ დაფიქსირებულია ხე-ტყის უნებართვოდ ჭრის 1 835 ფაქტი. მოჭრილია 9 508 მ³ ხე-ტყე (სამასალე – 2 869,45 მ³; საშეშე – 6 638,64 მ³). სახელმწიფოზე მიყენებული ზიანი შეადგენს 641 706,73 ლარს. აქედან 384,78 მ³ (სამასალე – 266,26 მ³; საშეშე – 118,52 მ³) მიქცეულია სახელმწიფო საკუთრებაში და გადაეცა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს საქვეუწყებო დაწესებულებას საფინანსო სააგენტოს. უკანასკნელ ცნობაში არ შედის 2009 წელს სახელმწიფო საკუთრებაში მიქცეული ხე-ტყის მონაცემები (205,23 მ³ მ.შ. სამასალე – 76,14 მ³; საშეშე – 129,29 მ³).

- შესწავლილ იქნა აჭარის ტყეების სანიტარიულ - ეკოლოგიური მდგომარეობა. მავნებელ-დაავადებებით დასახლებულ ტყის უბნებში გამოყოფილი იქნა სანიმუშო ფართობები, სადაც განისაზღვრა მავნებელი დაავადებების გავრცელების ინტენსივობა და ზემოქმედების შედეგები. რეგიონში ტყის ძირითადი მავნებლებია: წაბლის ენდოტიური კიბო (*Cryphonectria parasitica*), ნადმისებრი ჩრჩილი, მუხის ერთფეროვანი ჩრჩილი (*Tischeria complanella* Hb. *Tischeria ekabladella* Bjerkander), ნაძვის დიდი ლაფანჭამია, (*Dendroctonus micans*), მბეჭდავი ქერქიჭამია (*Ips tipographus*) და კენწეროს ქერქიჭამია (*Ips acuminatus* Eichh). სულ დაავადებული ტყის ფართობი შეადგენს 11 788 ჰა - აჭარის ტყეების მთლიანი ფართობის 7,2%. მიუხედავად დაავადებების გავრცელების არეალის მცირე მასშტაბისა, მდგომარეობა საშიშად იქნა მიჩნეული, რადგანაც დაავადებები გამოირჩევა მაღალი ინტენსივობით და გააჩნიათ გავრცელების მრავალი კერა, სადაც ტყის მასივების 70-80% დაავადებულია.

ატმოსფერული ჰაერისა და წყლის დაცვა

- გასულ წელს სამმართველოში განხილულ იქნა და შეთანხმდა წყალსარგებლობის 160 და ატმოსფერულ ჰაერში საწარმოო გაფრქვევების 92 ანგარიში. ანგარიშები მონაცემთა ერთიან ბაზაში შესატანად გაიგზავნა საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში.
- წლის განმავლობაში სამსახურის სპეციალისტები მონაწილეობას ღებულობდნენ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მოქმედი 8 საწარმოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის განხილვაში.
- შეთანხმდა ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევების ნორმების 8 პროექტი და მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროების ინვენტარიზაციის 24 ტექნიკური ანგარიში.
- 112 წყალსადენ სისტემასა და სათავე ნაგებობაზე შესწავლილ იქნა გარემოსდაცვითი ნორმებით გათვალისწინებულ მოთხოვნათა პირობების შესრულების მდგომარეობა. გამოვლენილია კანონმდებლობის დარღვევების ფაქტები
- „ზღვის სანაპირო ზოლის წყლისა და ატმოსფერული ჰაერის აქტიურ დამაბინძურებელ კერებში გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულების მდგომარეობის მონიტორინგის“- მიზნობრივი პროგრამის ფარგლებში ლაბორატორიული გამოკვლევები ჩატარდა წყლის 178 (მათ შორის 122 საწარმოო ჩამდინარე წყლების, 56 მდინარეთა ფონური მაჩვენებლები) და ატმოსფერული ჰაერის 40 (მათგან 22 საწარმოო გამონაფრქვევების და 18 გარემოს ფონური მდგომარეობაზე) სინჯს. ჰაერის ანალიზი მოიცავდა შემდეგ პარამეტრებს: მტვერი, SO₂, NO₂, SO₄, H₂S და CO. წყლის სინჯების ანალიზი ტარდებოდა შავი ზღვის სანაპირო ზოლში განლაგებული საწარმოებიდან ჩამდინარე ნახშირი წყლების და მდინარეთა ფონურ მაჩვენებლებზე, ანალიზები მოიცავდა შემდეგ პარამეტრებს: PH, O₂ ჟანგბადის ბიოლოგიური მოთხოვნილება, ნიტრიტები, ნიტრატები, სულფიდები, ამიაკი, ამონიუმი და ფოსფატები. ზემოაღნიშნული პროგრამის ფარგლებში გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევები გამოვლინდა შ.პ.ს. „გზების“ ასფალტო ბეტონის ქარხანაში და შპს „ზიმო-7-ში“. საწარმოთა ფუნქციონირებისას მათი სანიტარიული დაცვის ზონებთან დაფიქსირდა მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვებ ნორმებზე მეტი გაფრქვევის ფაქტები. შემდგომი რეაგირებისათვის მასალები გაიგზავნა გარემოს დაცვის ინსპექციის აჭარის ბიუროში.
- წლის განმავლობაში გარემოსდაცვითი ვალდებულებების განსაზღვრის მიზნით განყოფილების თანამშრომლების მიერ ადგილებზე გასვლით ხელვაჩაურისა და ქობულეთის მუნიციპალიტეტების ტერიტორიებზე აღრიცხულ იქნა გარემოს დამაბინძურებელი 227 საწარმო.
- სამმართველოს სპეციალისტების მიერ განხორციელდა ქობულეთის, ხელვაჩაურისა და ქედის მუნიციპალიტეტებში მცირე მდინარეებისა და მათი შენაკადების წყალდაცვით ზოლებში (ზონებში) წყლის კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულების მდგომარეობის მონიტორინგი. რეგიონის მცირე მდინარეთა წყალშემკრები აუზების უმრავლესობა მჭიდროდ დასახლებული ზონებია, რაც თავის მხრივ უარყოფით გავლენას ახდენს მათზე. ადგილი აქვს მოსახლეობის

მხრიდან წყალდაცვითი ზონების ნაგავსაყრელებად გამოყენების ფაქტებს. მსგავსი დარღვევები გამოვლინდა მდინარეების: მეჯინისწყლის, ყოროლისწყლის, ბარცხანის წყალდაცვით ზონებში. აღნიშნულს ემატება ამ მდინარეთა სანაპიროებზე განლაგებულ საწარმოთა მხრიდან მცირე მდინარეთა უბნების ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნებისათვის გარემოსდაცვითი ღონისძიებების შეუსრულებლობა. მსხვილი დამაბინძურებელია შ.პ.ს „ბათუმის ნავთობტერმინალი“, შ.პ.ს „ბათოილი“, შ.პ.ს „ბათფარმა“ და ინდ/მეწარმე „ზური ვერძაძე“. ანალოგიური შეიძლება ითქვას მდ. აჭარისწყალზეც, სადაც ყოველწლიურად ქედის, შუახევისა და ხულოს დაბებიდან 945 ათასი მ³ საკანალიზაციო ფეკალური წყლები სათანადო ფილტრაციის გარეშე ჩადის მდინარეში და იწვევს მის ბაქტერიოლოგიურ დაბინძურებას.

- ავტონომიურ რესპუბლიკაში საკურორტო სეზონის დადგომის წინ ზღვის სანაპირო ზოლის დამაბინძურებელ 70 საწარმოს დაეგზავნათ წერილობითი მიმართვები გარემოს ხარისხობრივ ნორმებზე კონტროლის დაწესებისა და თვითმონიტორინგის სისტემის გაძლიერების შესახებ.
- 2010 წლისათვის შემუშავდა ორი მიზნობრივი პროგრამა- 1. “აჭარის სანაპირო ზოლის სარფი-ჩოლოქის მონაკვეთზე ზღვის წყლების ხარისხობრივი მაჩვენებლების მონიტორინგი” და „ზღვის სანაპირო ზოლის წყლისა და ატმოსფერული ჰაერის აქტიურ დამაბინძურებელ კერებში გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულების მდგომარეობის მონიტორინგი“.
- „2009 წლისათვის აღრიცხული და იდენტიფიცირებული ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული ობიექტების ჩამონათვალის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2009 წლის 23 ივლისის №24 ბრძანების მოთხოვნათა შესრულების მიზნით შედგენილი იქნა იმ საწარმოთა ნუსხა, რომლებიც მიეკუთვნებიან ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარულ ობიექტებს და ექვემდებარებიან ტექნიკური ანგარიშების შედგენას. თითოეულმა საწარმომ მიიღო შესაბამისი შეტყობინება.
- ატმოსფერულ ჰაერსა და მდინარეებზე (ყოროლისწყალი, ბარცხანა, ქუბასწყალი და მეჯინისწყალი) დაკვირვებისათვის წლის განმავლობაში დაწესებული იყო ყოველდღიური სავალე გასვლები.
- 2009 წლის 7 აპრილს სამმართველოში შეიქმნა სპეციალური კომისია, რომელმაც გამოიკვლია საწვავზე მისართების “PETROX-1” და “DIZOX“ - ის დამატებით გამონაბოლქვზე CO-ს შემცირების ეფექტი. დადგინდა მათი არაეფექტურობა.
- საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სამსახურის სპეციალისტებთან ერთად შესწავლილი იქნა სსიპ „არქეოლოგიური კვლევების ცენტრის“ (სოფ. გონიო) რადიაციული მდგომარეობა. შემოწმდა 6500 მ² ფართობის ტერიტორია და ადმინისტრაციული შენობა. ცენტრის ეზოში ადმინისტრაციულ შენობასთან, 25 მ² ფართობზე დაფიქსირდა რადიოაქტიური ნივთიერების ცეზიუმ-137 იზოტოპის ხსნარით დაბინძურების ფაქტი. ნივთიერების მაქსიმალური რადიოაქტიური სიმძლავრე შეადგენდა 0,55 მკზ/სთ. მოხდა დაბინძურების კერის გაუვნებელყოფა.

- სამმართველო აქტიურ მონაწილეობას იღებდა „აჭარის მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მართვის“ პროექტის 2009 წელს მიმდინარე ღონისძიებებში. სამმართველოს ორგანიზებით ჩატარდა პროექტის 2 საჯარო განხილვა ქალაქ ბათუმში, ქობულეთსა და დაბა ჩაქვში. პროექტით დაინტერესებულ პირებს ძირითადად სამმართველოს სპეციალისტები უწევდნენ კონსულტაციებს.
- აღირიცხა რეგიონში არსებული ტოქსიკური და სახიფათო ნარჩენები. მათი საერთო რაოდენობა შეადგენს 30 000 ტონას. დაბინძურებულია დაახლოებით 15 ჰა ფართობის ნიადაგი. დაბინძურების დიდი წილი მოდის ბათუმის ნავთობგადამამუშავებელ ქარხანაზე. აქ განთავსებულია 25 000 ტონა სახიფათო ნარჩენი და დაბინძურებულია დაახლ. 10 ჰა ფართობის ნიადაგი.
- მიმდინარეობდა დაკვირვება აჭარაში მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვების პროცესზე. დადგინდა ნარჩენების საერთო მოცულობა და უნებართვო ნაგავსაყრელთა რაოდენობა:

№	მუნიციპალიტეტი	ტ/წ.	უნებართვო ნაგავსაყრელები
1	ბათუმი/ხელვაჩაური	35 840	ბათუმი - 10
			ხელვაჩაური -15
2	ქობულეთი	8 760	10
3	ქედა	120	3
4	შუახევი	120	3
5	ხულო	160	2
	სულ:	45 000	43

უნებართვო ნაგავსაყრელების ლიკვიდაციის აუცილებლობის შესახებ ეუწყათ შესაბამის მუნიციპალიტეტებს.

- ავტონომიური რესპუბლიკის მასშტაბით შესწავლილ იქნა სათევზე მეურნეობების ფუნქციონირების მდგომარეობა. აღირიცხა 91 მეურნეობა. ყველა მათგანი მცირე საწარმოს წარმოადგენს და სულ წლიურად აწარმოებს 300 ტონა თევზს.

სტიქიურ – გეოლოგიური მოვლენები

- განხორციელდა ადგილის სანაპიროს დროებითი ნაპირგამაგრებითი სამუშაოები. მდ. ჭოროხის შესართავიდან ამოღებულ იქნა და ადგილის სანაპიროზე ჩაიყარა 100 000 მ³ ნატანი. სანაპიროს 3,6 კმ პერიმეტრი დაიყო 3 უბნად. I უბანზე (შესართავიდან 2,3 კმ აეროპორტის მოპირდაპირე მხარე) ჩაიყარა 15 000 მ³ ნატანი; II უბანზე (შესართავიდან 2,3 კმ, აეროპორტის მოპირდაპირე მხარე) – 70 000 მ³; III უბანზე – შესართავიდან 3,6 კმ-ზე – 15 000 მ³. სამუშაოების დასრულების შემდეგ ნაპირმა საშუალოდ 6 მეტრით მოიმატა.
- წლის განმავლობაში მიმდინარეობდა დაკვირვება სტიქიურ-გეოლოგიურ პროცესებზე. სამმართველოს სპეციალისტები სისტემატურად ახორციელებდნენ საველე გასვლებს გეოლოგიურად აქტიურ უბნებში.
- მიმდინარეობდა სტიქიის შედეგად დაზიანებული შენობებისა და მიწის ნაკვეთების შესწავლა. სულ ავტონომიური რესპუბლიკის მასშტაბით

2009 წელს აღირიცხა 912 საცხოვრებელი სახლი და სხვა სახის შენობა - ნაგებობა. მათ შორის 124 სახლი ექვემდებარება სხვა უსაფრთხო ადგილზე გადატანას. დარჩენილი 788 სახლი საჭიროებს სხვადასხვა სახის გამაგრების სამუშაოების განხორციელებას.

№	მუნიციპალიტეტი	ადგილმდებარეობის შეცვლას დაქვემდებარებული შენობა	გამაგრებას დაქვემდებარებული შენობა	სულ
1	ხელვაჩაური	39	390	429
2	ქობულეთი	18	119	137
3	ქედა	18	97	115
4	შუახევი	17	66	83
5	ხულო	32	116	148
	სულ	124	788	912

მიწის მართვა

- სამმართველოს სპეციალისტები მონაწილეობას იღებდნენ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მუნიციპალიტეტებში ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში არსებულ მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების აღიარების მუდმივმოქმედ კომისიების მუშაობაში.
- სამმართველო დაინტერესებულ პირებს (მ.შ. სახელმწიფო უწყებებს) უწევდა აქტიურ კონსულტაციებს საქართველოს მიწის კანონმდებლობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე.
- „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად განხორციელდა მონიტორინგი წყლის სახელმწიფო ფონდის მიწებზე. აღმოჩნდა, რომ მასზე განლაგებული შენობა-ნაგებობების უმრავლესობა უკანონოდ არის აშენებული. ადგილი აქვს ობიექტების მშენებლობას მდინარეების გასხვისების ზოლში. არ არის დაცული სანიტარიული ზონები.

ბიომრავალფეროვნების დაცვა

მნიშვნელოვანი სამუშაოები განხორციელდა ბიომრავალფეროვნების დაცვის კუთხით:

- მომზადდა „სამონადირეო საქმის შესახებ“ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონის პროექტი;
- გადაშენების პირას მყოფი ფლორითა და ფაუნით საერთაშორისო ვაჭრობის მარეგულირებელი CITES კონვენციით აღებულ ვალდებულებათა შესრულების მიზნით დადგინდა დანართში შეტანილ მცენარეებზე (*Galanthus voronowii*, *Galanthus krasnovii*) სხვადასხვა ინფორმაცია. კონვენციის სამდივნოს ექსპერტებთან და ბოტანიკის ინსტიტუტის წარმომადგენლებთან ერთად გადამოწმებულ იქნა CITES-ის კონვენციის მეორე დანართში შეტანილი სახეობის „*Galanthus woronovii*“-ის გავრცელების, როგორც ხელოვნურად მოშენებული ასევე ველური პოპულაციები. საველე სამუშაოები ხორციელდებოდა ქედის მუნიციპალიტეტის სოფლებში: კანტაურში – 0,57 ჰა ფართობის ტერიტორიაზე, კვაშტაში – 1,05 ჰა-ზე, ორცვაში – 1,4 ჰა-ზე, კოლოტაურში, კორომხეთში – 1,05 ჰა-ზე, მერისში – 0,5 ჰა-ზე.

სილიბაურში – 0,6 კა-ზე, დანდალოში – 0,85 კა-ზე. ასევე ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის სოფლებში: კირნათში („Galantus woronovii“-ის ბუნებრივი პოპულაცია), გონიოში (ხელოვნურად გაშენებული 0,7 კა), ხოლო ქობულეთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ქაქუთში შესწავლილი იქნა 0,7 კა-ზე ხელოვნურად გაშენებული თეთრყვავილას პოპულაცია.

- შემოწმდა მდინარეების: აჭარისწყლის, მაჭახლისწყლის, კინკიშას სათავე ნაგებობებზე და ჰიდროელექტრო სადგურებზე თევზსავალი და ეფექტური თევზამრიდი კონსტრუქციების მდგომარეობა. აღნიშნულ ობიექტებზე შესწავლილ იქნა საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესრულება. მონიტორინგის დროს დაფიქსირდა, რომ აღნიშნულ ობიექტებს არ გააჩნიათ თევზსავალი და თევზამრიდი ნაგებობა, საწარმოების უმრავლესობაში არ ხდება არსებული წესით წყალსარგებლობის პირველადი აღრიცხვა, რაც წარმოადგენს „ცხოველთა სამყაროს შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17 მუხლისა და „წყლის შესახებ“ საქართველოს კანონის 41-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული მოთხოვნების დარღვევას. შედგენილ იქნა შესაბამისი აქტები და საწარმოებს განემარტათ თავიანთი ვალდებულებები.
- შეფასდა ინვაზიური სახეობების ზეგავლენა ადგილობრივ მცენარეთა თანასაზოგადოებებზე. ამ მხრივ დაკვირვება, ხორციელდებოდა ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის სოფლების: ჭარნალის, ახალშენის, გონიოს, ახალსოფლის, ხედრუს, თხილნარის, სალიბაურის, მახინჯაურის, განთიადის, მაჭახლისწყლის ხეობის და ქობულეთის მუნიციპალიტეტის სოფლების: ოჩხამურის, ლედვას, კვირიკეს, ბობოყვათის, ციხისძირის, ჩაქვის, ე.წ. მე-7 რაიონისა და სახალვაშოს ტერიტორიებზე. დადგინდა გრაკლასა და ამბროზიის გავრცელების არეალები, აღებულ იქნა გავრცელების ადგილების GPS-ს კოორდინატები და გადაღებულ იქნა ფოტოსურათები. მონიტორინგის შედეგებმა აჩვენა, რომ გრაკლა მასიურად იკავებს როგორც ჩაისა და ციტრუსის პლანტაციებს ასევე გზის ნაპირებსა და სატყეო ფონდის მიწებს. ინვაზიური სახეობები დროთა განმავლობაში საარსებო არეალიდან განდევნიან ენდემურ სახეობებს. იწვევენ ნიადაგების დეგრადაციასა და გამოფიტვას.
- წლის განმავლობაში აჭარის შავი ზღვის სანაპირო ზოლში აღრიცხულ იქნა 4(ოთხი) გამორიყული დელფინი. აღნიშნული ინფორმაცია მიეწოდა საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ბიომრავალფეროვნების სამსახურს.

საზოგადოებასთან ურთიერთობა

- სამმართველოს ინიციატივით ავტონომიური რესპუბლიკის საჯარო სკოლებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში, სამმართველოს სპეციალისტები სისტემატურად ატარებდნენ ლექციებს ეკოლოგიასთან დაკავშირებულ თემებზე.
- სხვადასხვა შემეცნებითი ღონისძიებებით აღინიშნა „ჭაობის დღე“ (2 თებერვალი), „წყლის დღე“ (22 მარტი), „დედამიწის დღე“ (22 აპრილი),

გარემოს დაცვის დღე” (5 ივნისი), „მეტყევის დღე” (10 ოქტომბერი), „შავი ზღვის დაცვის საერთაშორისო დღე” (31 ოქტომბერი).

- მიმდინარეობდა განაშენიანების აქციები ქ.ბათუმში, ხელვაჩაურისა და ქობულეთის მუნიციპალიტეტებში. სულ დაირგო 10 000 ძირი ფიჭვისა (6 000 ძ.) და კრიპტომერიის (4 000 ძ.) ნერგი.
- სამმართველოს საქმიანობა და რეგიონში არსებული გარემოს დაცვის პრობლემები შეუქდებოდა მასობრივი მედიის საშუალებებით: წლის განმავლობაში ტელევიზიით გადაიკა 81 სიუჟეტი, ჟურნალ - გაზეთებში დაიბეჭდა 34 სტატია და ინტერვიუ, რადიოთი გავიდა 26 სხვადასხვა სახის ინფორმაცია.
- ჩატარდა სტაჟორთა კონკურსი, რომელშიც გამოვლინდა 14 გამარჯვებული. ისინი 3 თვის განმავლობაში მიიღებენ გარემოს დაცვის ადმინისტრირების სამუშაო პრაქტიკასა და შესაბამის სერტიფიკატებს.
- ყველა მნიშვნელოვანი ინფორმაციის განთავსება ხდებოდა სამმართველოს ვებ-გვერდზე (www.denr-adjara.ge).